

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΜΙΩΤΗΣ
ΣΕ ΠΟΙΟΝ
ΑΝΗΚΕΙ
Η ΚΟΛΑΣΗ

Ιστορία ενός δέντρου

ΤΗ ΜΕΡΑ ΠΟΥ ΓΕΝΝΗΘΗΚΕ Ο ΠΡΩΤΟΤΟΚΟΣ ΤΟΥ, ο Τούρκος Μουράτ μπέης φύτεψε στην αυλή του αρχοντικού του μια καστανιά με την ελπίδα πως θα ζούσε αρκετά ώστε στα γεράματά του, απαλλαγμένος από σκοτούρες, να απολαμβάνει τη σκιά της. Ξέσπασε όμως πόλεμος καταστροφικός για τα συμφέροντά του και αναγκάστηκε, ενώ ήταν υπό διωγμό, να πουλήσει όλη την περιουσία του για ένα κομμάτι ψωμί σε έναν Αρμένη. Αυτός ο Αρμένης, ένας ξακουστός χρυσοχόος στην εποχή του, αποδείχθηκε άτυχος, χρεοκόπησε και σε λίγα χρόνια μεταβίβασε όλο του το βιος σε έναν πάμπλουτο εβραίο τραπεζίτη που του όφειλε πολλά. Μα ξέσπασε καινούργιος, ακόμα πιο μεγάλος, πόλεμος και η οικογένεια του εβραίου τραπεζίτη εκδιώχθηκε κακήν κακώς και από τότε δεν εμφανίστηκε ξανά κανείς τους. Ο Γερμανός διοικητής της περιοχής, που επέλεξε για κατοικία του το όμορφο αρχοντικό με την πανύψηλη πλέον καστανιά, είναι ζήτημα αν το χάρηκε

όσο θα ήθελε, γιατί γρήγορα ο πόλεμος πήρε διαφορετική τροπή και αναγκάστηκε κι αυτός να φύγει άρον άρον. Ο Έλληνας συνεργάτης του, ένας καιροσκόπος δικηγόρος, που κατάφερε να το υφαρπάξει με την απελευθέρωση, δεν άργησε λίγα χρόνια μετά να το μοσχοπουλήσει σε έναν διορατικό βιομήχανο από την Αλεξάνδρεια, που αποφάσισε εγκαίρως να αφήσει τα ξένα, πριν ξεσπάσουν και εκεί ταραχές, και να επιστρέψει στον γενέθλιο τόπο του με απείραχτη την περιουσία του. Μα τα παιδιά του ξενόφερτου εργοστασιάρχη αποδείχθηκαν νωθρά και αδιάφορα, βρέθηκαν σε ανάγκη λίγα μόλις χρόνια μετά τον θάνατο του πατέρα τους, και έτσι, όταν παρουσιάστηκε η ευκαιρία, πούλησαν το σπίτι όπου μεγάλωσαν σε έναν Ρώσο επιχειρηματία. Αυτός ο Ρώσος επιχειρηματίας τις λιγοστές καλοκαιρινές μέρες που του επιτρέπουν οι υποχρεώσεις του να περνά στην αυλή του, κάτω από τη βαθιά σκιά της αιωνόβιας πια καστανιάς, διαβάζει πολύ ανησυχητικές ειδήσεις στις εφημερίδες, που μιλούν για σαρωτική επέλαση των Κινέζων τα επόμενα χρόνια.

Ποιητική αδεία

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΠΕΤΡΟΣ ΤΥΧΕΡΟΣ, κατά κόσμον Ελισαίος Σαπουνάς, ελάχιστα γνωστός είναι σήμερα. Κι όμως υπήρξε άνθρωπος που δόθηκε ολόθερμα στην υπηρετήση της ποίησης. Λέγεται γι' αυτόν πως το πάθος του για τον στίχο υπήρξε τόσο φλογερό και η ενασχόληση με τη στιχουργική τόσο αποκλειστική, ώστε και αυτή ακόμα η σύζυγός του, μια πράα και ευσεβής γυναίκα, τον εγκατέλειψε μετά από μόλις δύο χρόνια έγγαμου βίου επικαλούμενη προκλητική ψυχρότητα και αθέτηση συζυγικών καθηκόντων. Από το 1961, που δημοσίευσε το πρώτο ποίημά του στο περιοδικό *Κυβέλη*, έως και τον Μάρτιο του 1989, μήνα κυκλοφορίας (μάλλον ιδίοις αναλώμασι) του κύκνειου άσματός του «Αιματοδρομίες IV», πρόλαβε να γράψει άλλες έξι ολιγοσέλιδες συλλογές. Δεν ευτύχησε ωστόσο να τύχει αναγνώρισης. Τα ελάχιστα κριτικά σημειώματα και η μόλις μία (κι αυτή ονομαστική) αναφορά σε κάποια απόπειρα ανθολόγησης της εποχής μάλλον τον κατατάσσουν στην

κατηγορία των καταδικασμένων να λησμονηθούν ελασμάτων δημιουργών. Εύλογα οι πολίτες της ιδιαίτερης πατρίδας του, στην οποία έζησε και εξάσκησε τριάντα έξι συναπτά έτη το επάγγελμα του συμβολαιογράφου, δεν τον θυμούνται για τις ποιητικές του καταθέσεις, μα εξαιτίας ενός τραγικού περιστατικού στο οποίο υπήρξε πρωταγωνιστής. Το πρωινό της 14ης Φεβρουαρίου του 1978, κατευθυνόμενος προς το γραφείο του και ενώ κινούνταν παράλληλα προς μια αφύλακτη σιδηροδρομική διάβαση, ένας μαθητής έχασε τον έλεγχο του ποδηλάτου του, καθυστέρησε να απομακρυνθεί από τις ράγες προσπαθώντας να απεγκλωβίσει το δίτροχό του και διαμελίσθηκε από τη διερχόμενη διεθνή αμαξοστοιχία Αθήνας – Βελιγραδίου. Αργότερα αξιόπιστοι μάρτυρες θα δήλωναν ενόρκως πως ο γνωστός συμβολαιογράφος, ενώ μπορούσε να προστρέξει (ή έστω να ειδοποιήσει τον άφρονα ανήλικο) και να αποφευχθεί το μοιραίο, αφού είναι βέβαιο πως είχε αντιληφθεί το περιστατικό και βρισκόταν πλησιέστερα από κάθε άλλον, προτίμησε να συνεχίσει τον δρόμο του σαν να μη συνέβαινε τίποτα. Μερικές μέρες αργότερα δήλωσε ενώπιον του δικαστηρίου (στο οποίο παραπέμφθηκε με την κατηγορία της εκούσιας υπαιτιότητας) πως η πράξη του ουδόλως οφείλετο σε αδιαφορία ή απανθρωπιά, μα στην ακλόνητη πεποίθησή του πως ένας καλλιτέχνης και

ποιητής του δικού του διαμετρήματος υποχρεούται να παραδοθεί στον Χρόνο ωσάν να μην υπήρξε έξω από την τέχνη του. Σύμφωνα πάντα με την κατάθεσή του, φέρεται να δήλωσε πως: «η καταγραφή μιας ηρωικής πράξης ή οποιασδήποτε άλλης αξιομνημόνευτης δραστηριότητας στον βίο ενός ποιητή νοθεύει την εργασία του, αν δεν την επισκιάζει κιόλας, δημιουργώντας εντυπώσεις που ενδέχεται να επιδράσουν παραπλανητικά στην τελική αποτίμηση του έργου του». Η ποινή των οχτώ μηνών που τελικά του επιβλήθηκε ήταν εξαγοράσιμη και ο Πέτρος Τυχερός, ή Ελισαίος Σαπουνάς, αν και επιβαρυσμένος με το στίγμα του ψυχρού και άπονου ανθρώπου, συνέχισε απτόητος μέχρι τον Αύγουστο του 1990, όταν εισήχθη στο τοπικό νοσοκομείο με αναπνευστικά προβλήματα και μετά από σύντομη νοσηλεία απεβίωσε. Για το περιστατικό της 14ης Φεβρουαρίου του 1978 που τον στιγμάτισε, και στο οποίο οφείλει τούτο το σύντομο σημείωμα, δεν βρέθηκε ούτε μία αναφορά στο αρχείο του, που, ας σημειωθεί, αποτελείται από σχεδόν σαράντα τόμους.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΜΙΩΤΗΣ

ΣΕ ΠΟΙΟΝ ΑΝΗΚΕΙ Η ΚΟΛΑΣΗ

Η ελληνική πραγματικότητα των τελευταίων 200 χρόνων μέσα από σύντομες ιστορίες, που διαβάζονται αλήποτε σαν παραβολές, αλήποτε σαν ανέκδοτα, σαν απροσδόκητα παιχνίδια της μοίρας και εξωφρενικά περιστατικά.

Εν ολίγοις, ένα δεπτομερές ψηφιδωτό φτιαγμένο από προσωπικές ιστορίες που διαπλέκονται με τη μεγάλη Ιστορία, ή μια μεγάλη ελληνική τοιχογραφία, γεμάτη έρωτα, θάνατο, πόλεμο, τρέλα και χιούμορ.

Σε κάποιους αναγνώστες θα φανεί ως μια εξαιρετικά εκτενής και πιθανά παράδοση συλλογή διηγημάτων, για τον συγγραφέα του ωστόσο είναι κατά κάποιο τρόπο ένα νέο είδος μυθιστορήματος.

ISBN:978-618-03-2140-1

9 786180 321401

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 82140